

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

بسمه تعالی

وزارت صنعت، معدن و تجارت

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

۱۴۰۰/۳۱۳۱

۱۴۰۰/۰۸/۲۲

سیستم اتوماسیون

سرپرست

" تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها "

جناب آقای دکتر مفتاح - قائم مقام محترم وزیر در امور بازرگانی
 جناب آقای دکتر بیگ زاده - سرپرست محترم معاونت بازرگانی داخلی
 جناب آقای دکتر پیمان پاک - معاون محترم وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران
 جناب آقای دکتر تابش - معاون محترم وزیر و مدیرعامل سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان
 جناب آقای جعفری - معاون محترم وزیر و رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
 جناب آقای دامادی - معاون محترم امور حقوقی و مجلس
 جناب آقای سیف - معاون محترم وزیر و مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران
 جناب آقای دکتر رسولیان - معاون محترم وزیر و مدیرکل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران
 جناب آقای مهندس نیازی - معاون محترم طرح و برنامه
 جناب آقای دکتر علیخانی - معاون محترم توسعه مدیریت و منابع
 جناب آقای دکتر شهیدی - معاون محترم وزیر و رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی
 جناب آقای دکتر صادقی نیارکی - معاون محترم امور صنایع
 جناب آقای مهندس صالحی نیا - معاون محترم وزیر و رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
 جناب آقای دکتر قبادیان - معاون محترم آموزش، پژوهش و فناوری
 جناب آقای مهندس کشاورز باحقیقت - سرپرست محترم معاونت امور معادن و صنایع معدنی
 جناب آقای دکتر جنابی - مشاور محترم وزیر و مدیرکل حوزه وزارتی
 جناب آقای دکتر سجادی - رئیس محترم هیات مدیره و مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران
 جناب آقای دکتر سلمانی - مدیرکل محترم دفتر امور اقتصادی و سیاست‌های تجاری
 سرکار خانم رافع - رئیس محترم مرکز ملی فرش ایران
 جناب آقای مهندس فرهادزاده - مدیرکل محترم دفتر بازرسی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات
 جناب آقای صداقت مهر - رئیس محترم مرکز حراست
 جناب آقای دکتر ترابی - رئیس محترم مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی
 جناب آقای نبوی - دستیار ویژه محترم وزیر و رئیس ستاد راهبردی شرکت‌ها و موسسات غیرحاکمیتی تحت پوشش وزارت صنعت، معدن و تجارت
 رؤسای محترم سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت ۳۱ استان و جنوب کرمان

با سلام و احترام؛ با هدف انعکاس تحلیل‌ها و نظرات این موسسه، دیدگاه شماره (۹۵۰) تحت عنوان " بخش صنعت پیشران رشد اقتصادی ایران " جهت استحضار تقدیم می‌گردد.

احمد تشکینی

وبسایت مرکزی
 MIDRO
 سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
 شماره: ۲۲۷۷۴
 تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۲۲
 کد:
 ارجاع:

« نامه‌های صادره بدون مهر برجسته اتوماسیون اداری فاقد اعتبار می‌باشد »

تهران، خیابان کارگر شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، ساختمان شماره ۱۲۰۴، تلفن: ۸۰ - ۶۶۴۲۲۲۷۸، فاکس: ۶۶۹۲۹۶۳۴، صندوق پستی: ۶۷۱ - ۱۴۱۸۵
 پست الکترونیکی: info@itsr.ir، نشانی سایت: www.itsr.ir

دیدگاه

شماره: ۹۵۰	موضوع: بخش صنعت پیشران رشد اقتصادی ایران
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۲۲	

توضیح اجمالی:

باتوجه به رشد کند و بطئی اقتصاد ایران طی دهه‌های اخیر و در راستای افزایش رشد اقتصادی، برخی سوالات جدی بدین شرح قابل طرح است:

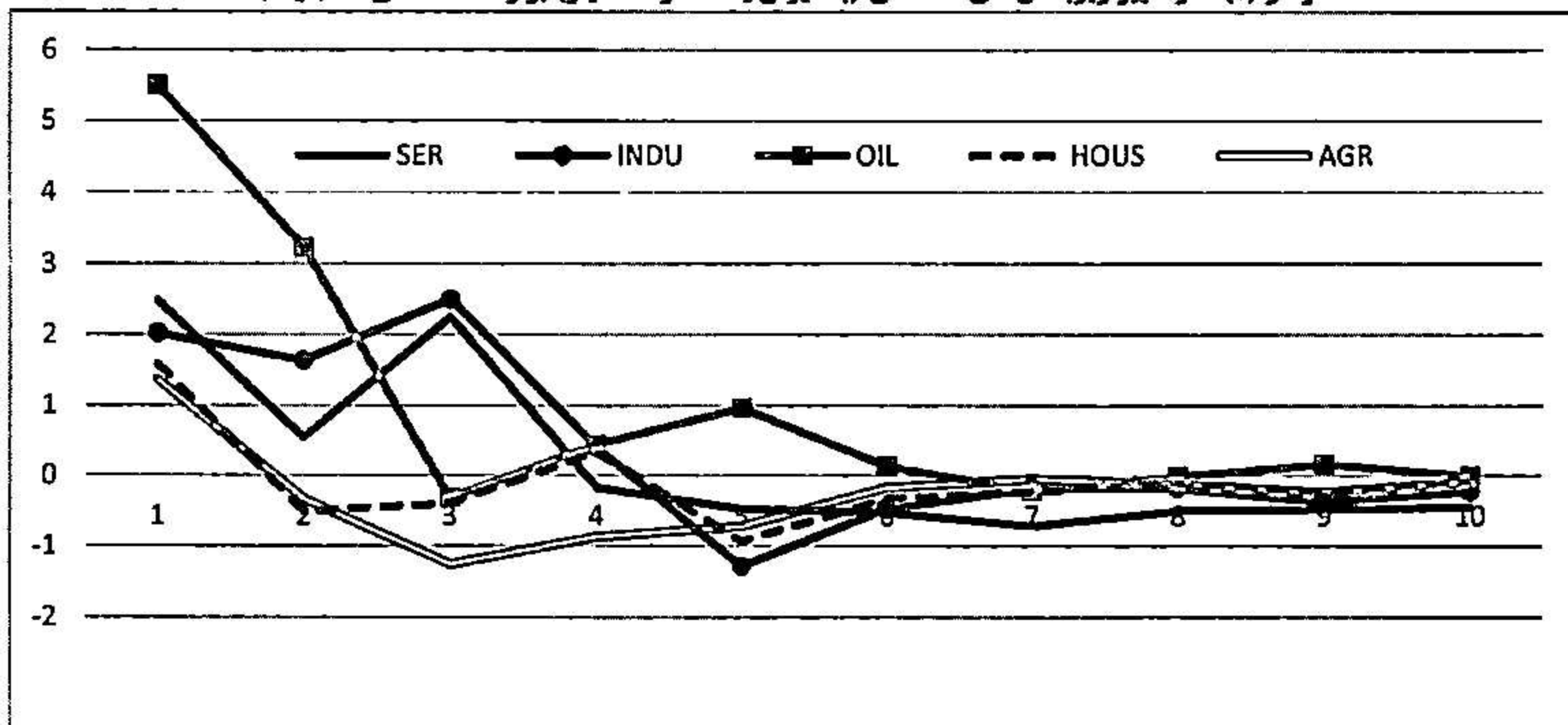
۱. کدامیک از زیربخش‌های اقتصادی پیشران رشد اقتصادی ایران می‌باشند؟
 ۲. بخش صنعت دارای بیشترین پیوندها و ارتباطات با کدامیک از بخش‌های اقتصادی است؟
 ۳. با توجه به شرایط کنونی اقتصاد ایران، تحرک بخش صنعت نیازمند تحرک کدام بخش‌ها (و چه پیش‌نیازهایی) است؟
- در پاسخ به سوالات مذکور براساس جدول (۱) مشاهده می‌شود که متوسط رشد ارزش افزوده بخش صنعت طی دوره مورد بررسی، بالاتر از رشد سایر بخش‌های اقتصادی است؛ اگرچه سهم این بخش در مقایسه با سهم برخی بخش‌ها از جمله خدمات و نفت، پایین‌تر است (تحلیل حسابداری). برای تحلیل دقیق‌تر باید ارتباطات و تاثیرات متقابل بخش‌ها روی یکدیگر را نیز لحاظ کرد. براین اساس در نمودار (۱) با استفاده از مدل‌های کمی، تاثیرگذاری هر یک از زیربخش‌های اقتصادی بر رشد اقتصادی طی دوره موردنظر مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول (۱): رشد ارزش افزوده بخش‌های اقتصادی و سهم آنها از تولید ناخالص داخلی طی دوره ۹۹-۱۳۶۸ (درصد)

متوسط رشد ارزش افزوده به قیمت ثابت	متوسط سهم از تولید ناخالص داخلی (به قیمت ثابت)	متوسط سهم از تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری)	
۲٫۶	۷٫۵	۹٫۷	کشاورزی
۱	۲۱٫۵	۱۵٫۸	نفت
۴٫۶	۱۴٫۲	۱۴٫۵	صنعت
۲٫۸	۶٫۵	۷٫۲	ساختمان
۴٫۲	۵۱٫۲	۵۲٫۸	خدمات

مآخذ: محاسبات جاری براساس اطلاعات بانک مرکزی ج.ا.ا.

نمودار (۱): اثر تغییر زیربخش‌های اقتصادی (به میزان یک انحراف معیار) بر رشد اقتصادی (درصد)

مآخذ: محاسبات پژوهش جاری.

محرور افقی نشانگر دوره و افق زمانی و محور عمودی نشانگر تاثیرگذاری زیربخش‌ها بر رشد اقتصادی است.

دیدگاه

نتایج آرایه شده در نمودار (۱) نشان می‌دهد:

- بخش نفت (OIL) دارای بیشترین تاثیر اولیه بر رشد اقتصادی است، اما تاثیر آن ماندگار نیست بلکه گذرا و میرا می‌باشد (براساس نمودار تاثیر بخش نفت بر رشد اقتصادی پس از دو دوره به سمت صفر میل می‌کند).
- بخش صنعت (INDU) و خدمات (SER) به ترتیب تاثیر بالا و ماندگاری بر رشد اقتصادی کشور دارند. گفتنی است رشد بخش خدمات به شدت وابسته به حجم فعالیت‌های اقتصادی بخش‌های مولد نظیر رشد بخش صنعت می‌باشد. لذا رشد بخش صنعت بخش خدمات را نیز با سهم بیش از ۵۰ درصد از اقتصاد ایران تحت تاثیر قرار می‌دهد.
- بخش ساختمان (HOUS) و کشاورزی (AGR) نیز در رتبه‌های بعدی تاثیرگذاری بر رشد اقتصادی کشور می‌باشند.

نکات کلیدی:

- بخش نفت تاثیرگذاری اولیه بالا اما با ماندگاری پایین بر رشد اقتصادی کشور دارد که دلیل این امر پیوندهای محدود با سایر بخش‌ها و شیوه استفاده از درآمدهای نفتی می‌باشد که حتی در مواردی تاثیرگذاری منفی بر بخش تولید داشته است. بخش‌های صنعت و خدمات به دلیل پیوند با یکدیگر دارای تاثیر و ماندگاری بالا بر رشد اقتصادی کشور هستند، دلیل این امر پیوندها و ارتباطات وسیع این بخش‌ها با سایر بخش‌های اقتصادی است. با رشد بخش صنعت، خدمات متصل به صنعت توسعه می‌یابند و از سویی بخشی از رشد صنعت، مرهون رشد بخش مسکن است.
- بخش‌های صنعت و خدمات بخش‌های پیشران کشور برای خروج از رکود فعلی محسوب می‌شوند، لذا برنامه‌ریزی برای تحریک این بخش‌ها می‌بایست در اولویت قرار گیرد، ضمن آنکه تحریک بخش مسکن نقش موثری به رشد صنعت دارد.
- با توجه به شرایط کرونا، واکسیناسیون و کنترل بیماری می‌تواند تاثیر مثبت و قابل توجهی بر بخش خدمات بگذارد که در این صورت می‌تواند پیشران رشد اقتصادی برای سایر بخش‌های کشور نیز باشد.